

החלטת הממונה על המשמעת – פסק דין

1. הנקבל תלמיד לתואר בוגר בבית הספר למוסיקה. הקובלנה עוסקת באירוע לא שגרתי: השחתת דוכני מעסיקים, ובפרט דוכנים של תעשיות בטחוניות וגופי בטחון, ביריד התעסוקה שנערך ברחבה המרכזית של האוניברסיטה (במאי 2025). כך, על חלק מדוכנים אלו רוססו כתובות כגון "יריד הדמים", "המוסד מגייס אותך – לרצח עם", ועוד. הנקבל זוהה על בסיס מצלמות האבטחה, וכנגדו הוגשה קובלנה המייחסת לו עבירות לפי סעיפים 29.6-29.10 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) (להלן: "התקנון"). עניינן של עבירות אלו, בהתאמה, הפרעה לפעילות באוניברסיטה, פגיעה ברכוש האוניברסיטה, התנהגות הפוגעת בכבוד עובדי האוניברסיטה, התנהגות פרועה, והתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה.
2. לאחר הגשת הקובלנה אירעו בתיק מספר הסתעפויות (לדיון רחב ראו את פסק הדין של ערכאת הערעור בענין, ע-2025-4). בתמצית: דיון ההקראה התקיים ביום 10.6.2025, בפני הממונה על המשמעת דאז, ד"ר נטלי דודזון.¹ בדיון כפר הנקבל בעבירות המיוחסות לו וטען לסעד של הגנה מן הצדק – עיקר הטענה בכך שרשויות האוניברסיטה מסרו לשירות הבטחון הכללי את פרטיו של הנקבל. ביום 2.7.2025 קיימה הממונה על המשמעת, ד"ר דודזון, דיון הוכחות (מקוון) בטענת ההגנה מן הצדק, וביום 9.7.2025 ניתן פסק דין המזכה את הנקבל מסיבה זו. על פסק דין זה הגישה הקבילה ערעור לבית הדין לערעורים בענייני משמעת, ע-2025-4. בפסק דין מפורט שניתן ביום 7.12.2025 (מפי פרופ' אסף לחובסקי, פרופ' דיויד גילה, ורויטל דניאל), בית הדין לערעורים קיבל את ערעור הקבילה, ביטל את זיכויו של הנקבל, והחזיר את התיק להמשך דיון לגוף העניין.²
3. מכאן – התיק הגיע לטיפול, מתוקף תפקידי כממונה על המשמעת (במקום ד"ר דודזון). ביום 24.12.2025 קיימתי דיון (מקוון) בהשתתפות הצדדים. בדיון זה הובהר כי, לאור התייתרות הטענות המקדמיות (וכפירת הנקבל בעבירות המיוחסות לו), יש לקיים דיון הוכחות לגוף העניין. מועד הדיון נדחה מעת לעת בשל קושי בתיאום מועד, הצורך בקיום דיון פיזי (לאור אופי הראיות – כזכור, הקובלנה הוגשה על בסיס זיהוי במצלמות אבטחה), וסבב הלחימה הנוכחי מול איראן. בטרם התקיים דיון הוכחות הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר מוסכם. ההסדר הוצג בפניי בדיון (אף הוא מקוון) ביום 9.3.2026.
4. על פי ההסדר, כנגד הנקבל תוגש קובלנה מתוקנת. הקובלנה המתוקנת מתארת את אותו אירוע, אך היא מייחסת לנקבל רק שתי עבירות: הפרעה לפעילות באוניברסיטה ופגיעה ברכוש האוניברסיטה (סעיפים 29.6 ו-29.7 לתקנון המשמעת, בהתאמה). הנקבל יודה, לפי ההסדר, בעבירות המיוחסות לו בקובלנה המתוקנת. בנוסף, הצדדים הסכימו כי על הנקבל יושת עונש הרחקה על תנאי של שלושה סמסטרים, למשך שלוש שנים מיום גזר הדין. כן הוסכם כי "האוניברסיטה, בטרם תעתור להפעלת התנאי בגין הפרעה להוראה ו/או פעילות שנתאשרה (עבירה לפי סעיף 29.6), תפעיל שיקול דעת, כפי שהיא נוהגת תמיד בטרם הגשת קובלנה משמעתית, ובכלל זה מתן משקל לחירות הביטוי".
5. בדיון הובהר כי ההסדר הינו פרי דיאלוג מתמשך בין הצדדים, וכי, בהתאם למשפט המצוטט, לפני בקשה להפעלת העונש המותנה בגין עבירה של הפרעה להוראה או פעילות (ס' 29.6 לתקנון), הקבילה תפעיל את שיקול דעתה בפרט במעשים שנוגעים לחופש הביטוי.

¹ להשלמת התמונה, ביחד עם הקובלנה הוגשה מטעם הקבילה בקשת ביניים לאיסור כניסה ושימוש במתקני האוניברסיטה, לאור חוזק הראיות והחשש מהתנהלות דומה של הנקבל. בקשת ביניים זו התקבלה ביום 18.5.2025 בהחלטת הממונה על המשמעת דאז, וצומצמה בהחלטה מיום 19.5.2025 לאיסור כניסה עד יום 25.5.2025, שחל על כל מתקני האוניברסיטה מלבד לצורך הגעה ללימודי הנקבל בבית הספר למוסיקה.

² בתמצית, ערכאת הערעור הכירה בפגם שנפל בפעולותיו של הממונה על הבטחון באוניברסיטה במסירת שמו של הנקבל לשב"כ (ואת חשיבות ההקפדה על הנהלים להבא), אך גם הדגישה את חומרת מעשיו של הנקבל, וסברה כי אין בפגם האמור כדי להקים הגנה מן הצדק.

6. מצאתי לנכון לאשר את הסדר הטיעון. ברגיל, לצדדים ניתן מרחב משמעותי להסכמה על הסדרי טיעון, והם ייפסלו רק בנסיבות חריגות (ראו ההלכה בעניין ע/2016/2). דומני שבענייננו, לאור גלגולי התיק, פסק הדין בערכאת הערעור, והשלכות הרוחב והרגישויות שהוא מעלה, יש מקום להיות זהירים במיוחד בפסילת ההסדר. מעשיו של הנקבל נעשו במסגרת ניסיון להבעת ביטוי פוליטי (ראו פס' 16 לפסק דינה של ערכאת הערעור בעניין, ע-2025-4, וכן פס' 23-24 לפסק דינה המזכה של הממונה על המשמעת מיום 9.7.2025). מנגד, חופש ביטוי אינו מצדיק ונדלזים; בקובלנה שלפנינו מתוארים מעשים חמורים, לרבות גרימת נזק לרכוש באקט מתוכנן (ראו למשל פסקאות 15-16 לפסק הדין הנ"ל של ערכאת הערעור). לבסוף, לא ניתן להתעלם מגלגוליו הרבים של התיק ומהתמשכות ההליכים כשיקול לקולא.

7. באשר לעונש המותנה – לפי ההסדר, הנקבל יורשע על פי הודאתו בעבירות של הפרעה לפעילות באוניברסיטה, ס' 29.6 לתקנון; ופגיעה ברכוש האוניברסיטה, ס' 29.7 לתקנון. התקנון מתייחס לענישה על תנאי בסעיף 33. לפי סעיף זה, עונש מותנה יכול להיות מופעל רק אם עבר הנקבל, במסגרת התקופה שהוגדרה לעונש המותנה, "עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה". הסעיף אינו מצביע על שיקול הדעת של רשויות הקבילה לבקש את הפעלת העונש המותנה. אך כפי שהובהר בדיון בו הוצג הסדר הטיעון, הקבילה ברגיל מפעילה שיקול דעת טרם בקשה להפעלת העונש המותנה (וכך ראוי שתעשה). ואכן, בהתאם להסדר הטיעון, ככל שהנקבל יעבור עבירה נוספת של הפרעה לפעילות, ס' 29.6 לתקנון, על הקבילה לתת משקל גם לשיקולי חופש הביטוי.

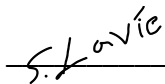
8. לבסוף, אציין כי ס' 33 לתקנון כן עוסק בשיקול הדעת של בית הדין המשמעותי להפעיל את העונש המותנה (ראו למשל סעיף 33.4 לתקנון שעוסק במקרה של אי-הפעלת התנאי). ניתן לצפות, איפוא, שבית הדין יפעיל את שיקול דעתו טרם הפעלת העונש המותנה (ככל שהקבילה תעתור לכך). אכן, ככל שיגיע מקרה עתידי – באופן טיפוס, בנסיבות של מחאה – ראוי שיישקלו שיקולי חופש הביטוי לקולא (וראו גם פסקה 6 לפסק דיני וכן פס' 16 לפסק דינה הנ"ל של ערכאת הערעור).

9. לאור האמור לעיל, אני מאשר את הסדר הטיעון וגוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

א. הרחקה על תנאי של שלושה סמסטרים. עונש ההרחקה על תנאי יעמוד בתוקפו למשך שלוש שנים מיום מתן פסק דין זה.

- כמוסכם בין הצדדים, "בטרם תעתור [הקבילה] להפעלת התנאי בגין הפרעה להוראה ו/או פעילות שנתאשרה (עבירה לפי סעיף 29.6), תפעיל שיקול דעת, כפי שהיא נוהגת תמיד בטרם הגשת קובלנה משמעתית, ובכלל זה מתן משקל לחירות הביטוי". וראו גם את פסק דיני לעיל לגבי הסכמה זו והפעלת שיקול הדעת בנסיבות כאלו.
- יובהר שוב כי הנקבל הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של הפרעה לפעילות באוניברסיטה ופגיעה ברכוש האוניברסיטה (סעיפים 29.6 ו-29.7 לתקנון המשמעת, בהתאמה).

פסק הדין ניתן היום, 3.4.2026.

ד"ר שי נ. לביא

הממונה על המשמעת